

KREFTFORENINGEN

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Oslo, 29. januar 2013

Deres ref.: 12/4879-
Vår ref.: 13/00002-6
Saksbehandler: Caroline Monstad
Høgsnes/Beate Heieren Hundhammer

Høring – styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling i tilsynssaker m.m.

Kreftforeningen er en landsdekkende frivillig organisasjon. Våre hovedmål er at færre skal få kreft, flere skal overleve kreft og best mulig livskvalitet for kreftrammede og pårørende. Det lever i dag over 210 000 mennesker i Norge som har eller har hatt kreft. Hvert år får over 28 000 mennesker en kreftdiagnose. Om lag 11 000 dør hvert år som følge av kreftsykdom.

Vi viser til høringsdokumenter datert 20. desember 2012 og vil med dette presentere våre kommentarer til Helse- og omsorgsdepartementets forslag til styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling i tilsynssaker m.m.

Overordnede kommentarer til høringsnotatet

Kreftforeningen støtter i hovedsak høringsforslaget og synes det er positivt at departementet går inn for å gi pasienter, brukere og pårørende innsyns- og uttalerett i tilsynssaker som behandles av Fylkesmannen og i saker hvor Statens helsetilsyn mottar varsel om alvorlige hendelser etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a.

Pasienter og pårørende som tar kontakt med Kreftforeningen er opptatt av å få god informasjon. Mange opplever å ha fått for lite informasjon om sin sykdomssituasjon og ønsker å bli tettere involvert i egen sak. Flere søker også råd om hvordan de skal klage og hvilke rettigheter de har i klageprosessen. Informasjon og åpenhet er derfor viktig.

Kreftforeningen anser at det er viktig at pasienter får mulighet til å kunne medvirke i egen sak og få kunnskap om hvordan egen sak blir håndtert og får konsekvenser. Det å få innsyns- og uttalerett vil derfor etter vårt syn være svært viktig for mange pasienter og pårørende.

6.4.2 Ny innsyns- og uttalerett for pasienter, brukere og pårørende

Kreftforeningen synes det er positivt at departementet slutter seg til det hurtigarbeidende utvalgets forslag om ny innsyns- og uttalerett i tilsynssaker hos Fylkesmannen på linje med parters innsyns- og uttalerett etter forvaltningsloven. Pasienters, brukeres og pårørendes stilling vil med dette bli styrket i det Fylkesmannen uoppfordret må oversende relevante saksdokumenter til dem. Vi er også enig med departementet i at det er viktig at pasienter, brukere og pårørende får mulighet til å uttale seg tidlig i saken, slik at saken blir så riktig opplyst som mulig.

Departementet uttaler at innsynsretten må være begrenset slik at hensyn til personlige forhold hos helsepersonell holdes utenfor. Kreftforeningen ser at det må være en avveining mellom retten til pasienten og hensynet til det enkelte helsepersonell. Kreftforeningen er

imidlertid usikker på hvilket omfang denne begrensningen i praksis vil få. For pasienter, brukere og pårørende er det viktig at dette blir en unntaksbestemmelse som ikke tillegges for stor vekt. Vi er derfor opptatt av at unntaket fra innsynsretten ikke skal tolkes utvidende i det enkelte tilfellet, slik at helsevesenet i større grad enn nødvendig hindrer at det gis innsyn i relevante opplysninger i saken. Vi oppfordrer derfor departement til å gi en særskilt behandling av dette kriteriet.

6.4.3 Ikke klagerett

Kreftforeningen har merket seg at flertallet i utvalget foreslo at pasienter/pårørende og helsepersonell/virksomhet skal ha klagerett på Fylkesmannens avgjørelse i tilsynssaker. Kreftforeningen vurderer flertallets argumenter som vektige. Flertallet anfører blant annet at man med å lovfeste en klageadgang vil styrke rettssikkerheten og interessene til helsepersonell, virksomhetene, pasienter og pårørende. Det fremholdes videre at en klageadgang må forventes å kunne bidra til større likhet i behandlingen av saker i alle fylkene. Kreftforeningen mener spesielt at styrkingen av rettssikkerheten og likebehandlingen er et viktig argument for klageretten. Kreftforeningen kan derimot ikke se at argumentene som anføres i mot en klagerett er tilstrekkelig sterke for eksempel de administrative argumentene

7. Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene

Saksbehandlingstiden i tilsynssaker er i dag lang i mange saker. På Helsetilsynets hjemmeside kan vi lese følgende:

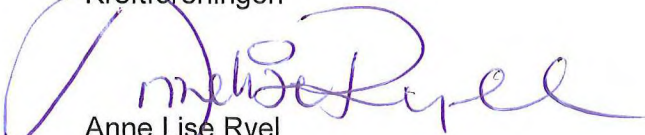
«Fylkesmannsembetene og Statens helsetilsyn har som mål at median saksbehandlingstid ikke skal være mer enn henholdsvis 5 og 6 måneder. Enkelte saker kan likevel ta vesentlig lengre tid.

Alvorlige saker må Fylkesmannen avgjøre uten ugrunnet opphold...»

For den enkelte er det viktig at saken avgjøres innen rimelig tid. Selv om man med den foreslåtte innsyns- og uttaleretten får et ledd til som saken skal innom, så mener Kreftforeningen at nye ressurser må sørge for at saker vurderes innen en forsvarlig tid og at de prioriteres etter alvorlighetsgrad. Skal forslaget få ønsket effekt kreves god opplæring og innarbeidelse av gode rutiner. Vi er dermed opptatt av at det avsettes tilstrekkelig ressurser for å oppnå ønsket effekt og at dette bidrar til at saksbehandlingstiden samlet sett ikke blir lengre.

Kreftforeningen ønsker departementet lykke til i det videre arbeidet med styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling i tilsynssaker.

Med vennlig hilsen
Kreftforeningen

Anne Lise Ryel
generalsekretær